

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 27. sept. 2020

Kirkedag: 16.s.e.Trin/B

Tekst: Sl 139,1-12; 1 Kor 15,21-28; Joh 11,19-45

Salmer:

SK: 754 * 21 * 171 (synges af kirkesanger)

LL: 754 * 21 * 551 * 537 * 662,4 * 171

Med prædikenen i dag over denne tekst, kan det næsten kun gå galt. Det er næsten umuligt at undgå, at nogle føler sig negligeret i deres sorg. Det er næsten umuligt at undgå, at nogle kan føle, at præsten i dag tromler hen over deres følelser og oplevelser i deres tro i nogle af livets svære stunder. Og jeg tror desværre ikke, at jeg er i stand til at få samme intense og medlidende tone ind over prædikenen, som der er i evangelieteksten. Ikke fordi jeg ikke føler med, for jeg kender jo godt selv til følelsen. Jeg tror bare ikke, at mine evner rækker til at formidle den intensitet og intimitet, jeg fornemmer i teksten. Det er også en tekst, jeg synes, er uhyre svær at læse op for andre. Og læser jeg den for mig selv, så ved jeg heller aldrig helt, hvordan den skal læses. I hvilket tonefald skal hele dialogen læses?

Hvordan lød søstrenes ord til Jesus: ”Herre, havde du været her, var min bror ikke død.” Er det sorgens resignation? En indirekte bøn? Eller er det en indirekte bebrejdelse og beklagelse? Og vi skal heller ikke glemme, at sådan siger de på baggrund af, at de faktisk havde sendt besked om, at Lazarus var døende, eller i hvert tilfælde meget syg. Og hvad med forsamlingens: ”Kunne han, som åbnede den blindes øjne, ikke også have gjort, at Lazarus ikke var død?” Er det beklagelse, bebrejdelse, eller er det hånende, i lighed med dem, der stod

ved Jesus kors og sagde: ”Andre har han frelst, lad ham nu frelse sig selv, hvis han er Guds salvede, den udvalgte.”

Eller Jesu spørgsmål til Martha: ”Tror du det?” Er det trøstende og opmuntrende? Er det bebrejdende? Og Marthas svar: ”Ja, Herre, jeg tror, at du er Kristus, Guds søn, ham som kommer til verden.” Er det teologien, der her kommer til ord, den nøgterne viden om Jesus? Eller er det hjertets jubel over ham, som er opstandelsen og livet?

Og da Jesus befaler, at gravstenen bliver fjernet, da Martha siger: ”Herre, hans stinker allerede....” Er det opgivelsen: Glem det bare, Jesus, du har forpasset din chance?

Jeg synes, at vi i denne beretning får mulighed for at komme ud i så mange forskellige sindsstemninger og mulige reaktioner. Jeg ved som sagt ikke, hvordan det skal lyde, når teksten læses, for hvad er bevæggrunden og stemningen i det sagte? Men jeg ved, at alle disse meget forskellige sindsstemninger og reaktioner meget vel kan være på færde og gældende på en og samme tid og dermed skabe et gigantisk kaos i tanker, sind, følelser, og sågar også i troen og tilliden til Gud, når vi står som Martha og Maria og har givet slip på en kær. Så behøver reaktionerne og tonefaldet ikke at være et enten-eller. Jeg oplever ofte, at det er både-og. På en og samme tid klamrer vi os med al vor tro til Gud og tror alt det rigtige om Gud Herren, og vi tvivler, fortvivles, vi opløftes i håbets himmelske sfære, og vi skuffes i de barske realiteter. Og det hele i en stor helhed. Gud, hør os i vor gråd! Gud, hvorfor hører du ikke, at vi græder?

Hele denne beretning om Jesus og Martha og Maria er en ener af sin slags i alle beretninger om Jesus. Ingen andre steder får vi så meget at vide om Jesu sindsstemning, som her. Og det er

meget få steder i evangelierne, at vi møder Jesus i så meget menneskelighed som her. Det er som om, at hans guddommelighed til tider bliver næsten helt skjult. Han lader sig rive med, så meget, at han græder. Guds søn græder med mennesket.

For en del år siden, i 2004, lavede Mel Gibson filmen *The Passion of Christ*. En meget omdiskuteret film, blandt andet fordi Jesu lidelse og fornedrelse ikke bare blev antydnet, men virkelig udstillet i al sin virkelige brutalitet og ydmygelse. Men da Jesus dør på korset, da zoomes der ud, ud, ud og op og op og op, så man får fornemmelsen af, at vi ser Jesus dø med Guds øjne. Og da vi næsten er så langt væk fra Jesus på korset, da bringes vi med eet tilbage til Jesu død i en vanddråbe. En tåre fra Gud. Den guddommelige græder med mennesket.

Vi hører i evangelierne to gange om, at Jesus græder. Det andet sted, synes jeg, at det er helt tydeligt, at Jesus græder blandt andet i frustration over, at mennesker ikke vil se og høre sandheden, og i frustration over, hvad der derfor vil ske dem. Men her, tror jeg, græder den guddommelige menneskeligt, fordi han med sine medmennesker rammes af deres håbløshed og fortvivlelse. Han rammes i kærligheden til dem og sammen med dem.

Det er så uhørt i al guddommelig sfære, at den guddommelige græder. Men ikke når det gælder Gud Herren, den ene og almægtige Gud. Og netop i Jesus Kristus vises os, hvor meget vi ligger Guds kærlighed på sinde. Det vises os, hvor menneskelig Jesus er i sin guddommelighed, og hvor guddommelig han er i sin menneskelighed.

For det er jo også fortællingen om, at Jesus ER, hvad han gør og siger. Og han gør og siger, hvad han ER. ”JEG ER

opstandelsen og livet” siger Jesus, på fuldstændig samme måde, som Gud i sin tid sagde til Moses ved tornebusken, og Moses spurgte: Hvem er du? Da svarede Gud: JEG ER!

”Jeg er opstandelsen og livet” siger Jesus. Og han blev opstandelsen og livet for Lazarus. Og som vi på Bibelens første sider kan læse om, hvordan Gud skaber ved sit ord, så er Jesus opstandelsen og livet for Lazarus med sit ord: ”Lazarus, kom herud!”

Ja, der står, at han råbte med høj røst. Og så synes jeg faktisk, at beretningen har en helt utrolig befriende slutning. Vi kan jo næsten se det for os, som det beskrives: ”Og den døde kom ud, med strimler af linned viklet om fødder og hænder og med et klæde viklet rundt om ansigtet.” Han må jo nærmest have famlet sig frem i blinde med musseskridt. Og har forsamlingen været jublende eller måbende i dyb tavshed? Og så kommer det – synes jeg – meget befriende fra Jesus: ”Løs ham og lad ham gå.” Det er så kort, og på mig virker det næsten som om Jesus, sådan lidt underforstået, siger: Altså, hvor svært kan det være! Fuldstændig som da Jesus et andet sted vækker en død pige til live, altså er opstandelsen og livet, så siger han straks derefter til forældrene: Giv hende noget at spise.

Dette er ikke beretningen om, at hvis blot vi kan tro og ikke falde i fortvivlelse, håbløshed og afmagt, så vil vi ikke komme i en Martha og Maria situation, så vil vi ikke komme ud i det følelsesmæssige kaos, som jeg beskrev tidligere. Det er det ikke beretningen om. Det er heller ikke beretningen om, at tror vi det rigtige om Jesus, så kommer vi ikke til at lægge vor kære i graven, og vore kære kommer ikke til at lægge os i graven. Det er det heller ikke beretningen om. Det er heller ikke beretningen om, at det ikke er rigtigt eller, at det skulle være udtryk for tvivl eller mangel på tro, at blive bragt ud i den

situation, som Martha og Maria er bragt i. Det er heller ikke beretningen om, at vi ikke skal tages alvorligt, når vi føler os svigtet af Gud.

Det er beretningen om, at når vi sidder og græder i fortvivlelse, håbløshed, følelse af svigt og magtesløshed, så er Jesus os nær. Så er han os nær i sin med-liden. Han græder med os. Græder med os i sin menneskelighed. Og i sin guddommelighed møder han vor fortvivlelse med trøst, vor håbløshed med håb, vor følelse af svigt med nærvær og vor magtesløshed med almagt. Og i den situation gør han, hvad han er, og han er, hvad han gør: Opstandelsen og livet. Det viser denne beretning.

Og det er beretningen om, at en dag så vil jeg blive lagt i graven. Og fordi enhver, som lever og tror på ham, aldrig i evighed skal dø, vil Jesus stå som opstandelsen og livet i al sin himmelske guddommelighed og herlighed, og med sin menneskelige røst, så jeg kan forstå det og høre det, så vil han sige: (og nu tæller jeg til tre, og så siger I alle Jeres navn højt) ”Kom herud!”

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.